

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002590 Siltaniitynkuja 1b
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 3.6.2025

Asemakaavoitus MHA ja ASA

Kaupunkiympäristölautakunta 10.12.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002590 /Siltaniitynkuja 1b**. Lausuntoja pyydettiin 12 kpl ja saatiin 4 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1, 6.2.2025 Vantaan kaupunginmuseo	Asemakaavassa on museon näkökulmasta huomioitu alueen kulttuuriympäristö ja kaupunkikuva riittävällä laajuudella.	Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 11.2.2025 Vantaan Energia Oy	Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueen koilliskulmassa tiealueella sijaitsee puistomuuntamo M2481. Muuntamon sijainti ja mahdollinen saneeraustarve tai sen uudelleen perustaminen nykyisen sijainnin viereen tulee huomioida alueen tilavarauksissa. Muuntamolle tulisi asettaa asemakaavakartalle sen rakennusala osoittava kaavamerkintä. Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.	Maakaapelit on huomioitu kaavassa ja merkitty nähtävillä olleessa kaavakartassa. Nähtävillä olleessa kaavakartassa on kaava-alueen koilliskulmassa esitetty puistomuuntamon tilavaraus korttelialueella. Nähtävillä olleessa kaavakartassa tilavaruksen teksti "vm" on epähuomiossa tippunut pois kaavakartalta. Puistomuuntamo merkitään yhdyskuntatekniselle huollolle varatuksi alueeksi päivitettyssä kaavassa.
NRO 3, 11.2.2025 Uudenmaan ELY-keskus	ELY-keskus muistuttaa, että asemakaavoituksessa tulee huomioida liikenteen melu eikä kaavoittaa melulle herkkiä toimintoja melualueelle. ELY-keskus tuo esille, että selostuksen perusteella melutason ohjearvot ylittyvät suurelta osin kaava-alueen liikuntaan ja virkistyskäyttöön osoitetulla alueella. ELY-keskus huomauttaa, että kaavan valmistelun yhteydessä tulee huolehtia siitä, että alueella on riittävästi myös melulta suojattuja	Hankkeen viitesuunnitelmaa on päivitetty nähtävillä olon jälkeen ja ulkoilun alueen laajuus ja sijainti on muuttunut. Oleskelualue on merkitty kaavassa ohjeellisella rajauksella. Meluselvitys on päivitetty uuden tilanteen mukaiseksi. Päivitetyt meluselvityksen mukaan päiväajan keskiäänitasolle annettu ohjearvotaso 55 dB alittuu yli 50 % kattavuudella kohteen perhepihoilla, sekä leikkiin tarkoitetuilla alueilla, kun ympäröivän muurin korkeus on 8 metriä.

	ohjearvot täyttäviä oleskelualueita ja asiasta tulee kaavassa antaa tarvittavat määräykset. ELY-keskus tuo esille, että kaavaselostuksen mukaan alueelle on laadittu meluselvitys, jota ei ole kuitenkaan liitetty kaava-aineistoon. ELY-keskus muistuttaa, että kaavaratkaisun kannalta merkityksellisen selvitysaineiston tulee olla osallisten käytettävissä kuulemisaikana. ELY-keskus toteaa, että asemakaavassa on huomioitu hulevedet ja niiden käsittely. ELY-keskus muistuttaa, että hulevesiä ei tule johtaa valtatie 4 suuntaan. ELY-keskus lausuu, että jatkosuunnittelussa tulee huomioida saksalaisen sotilashautausmaan kulttuurihistorialliset arvot, eikä asemakaavan muutos saa heikentää niitä. ELY-keskus toteaa, että vanha kiviaita on suojeltu asianmukaisella määräyksellä ja merkintätapana on mahdollista käyttää myös aita.	Kaavamääräys muurin korkeudesta muutetaan muotoon: <i>Muuri saa olla pääasiallisesti 8 metriä korkea, mutta tätä korkeammat ratkaisut ovat sallittuja, jos sillä todistetusti voidaan parantaa oleskeluun tarkoitettun piha-alueen melutasoa. Meluselvitys tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.</i> Päivitetyn meluselvityksen tiivistelmä karttoineen on esitetty kaavaselostuksessa. Päivitetty meluselvitys lisätään kaavan verkkosivulle uudelleenkuulemista varten. Hulevedet tullaan johtamaan Lahdentien suuntaan. Kaava-alueen maa viettää itään, jolloin se on luonnollinen suunta johtaa hulevesiä. Saksalainen sotilashautausmaa on huomioitu kaavassa varaamalla sen ja muiden toimintojen väliin riittävästi tilaa. Näin turvataan se, ettei muuriin kohdistu riskejä tontin rakentamisen aikana. Vantaan kaupunginmuseumuseo on ohjeistanut kaavamääräyksen merkintätavan valinnassa eikä merkintään ole tarpeen tehdä muutosta.
NRO 4, 11.2.2025 Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry.	Luonnonsuojeluliitto tuo esille, ettei kaavaselostuksesta käy ilmi onko luontotyypeille aiheutuvaa heikennystä yritetty ensisijaisesti välttää etsimällä hankkeelle muita vaihtoehtoisia rakentamiskohteita kuin nykyisessä voimassaolevassa asemakaavassa puistoksi (P) tarkoitettu metsäalue ja jos on, miksi vaihtoehtoista sijaintia ei ole löydetty ja aiheutuvaa haittaa vältetty. Luonnonsuojeluliitto sanoo, että kaavaselostuksen kappaleessa 2.1.2 Luonnon ympäristö, Luonto ja eläimet todetaan: ”Kokonaisuudessaan alueen luontotyyppien ekologinen tila on kohtalainen ja hankealueella esiintyy luontoarvoa yhteensä 1,3 luonnonarvohehtaaria (hha).” Luonnonsuojeluliitto toteaa, ettei kaavaselostuksessa tai muussa	Hankkeelle on pyritty etsimään toista sijaintia ennen tämän kaavahankkeen käynnistämistä. Kriteerit täyttävää sijaintia ei ole muualta löytynyt, joten tämä sijainti valikoitui hankkeelle. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta. Alue on voimassa olevassa yleiskaavassa palveluiden aluetta (P). Välttäminen on tapahtunut yleiskaavatasolla, jossa tunnistetaan tärkeimmät välttämisen kohteet. Asemakaavatasolla välttämistä tapahtuu tarkemman suunnittelun yhteydessä tarpeen mukaan. Kaavaselostuksessa esitetty luonnonarvohehtaarimäärä on alustava ja se tarkentuu vasta kaavan voimaantulon jälkeen siinä vaiheessa, kun kompensaatiossa haetaan lausuntoa hyvityksen korvaavuudesta. Luonnonarvohehtaarien laskentaperusteet on määritetty luonnonsuojeluasetuksessa

	nähtävillä olevassa kaava-aineistossa kuitenkin avata miten luonnonarvohehtaarien määrä on määritetty ja että aineiston perusteella on mahdotonta arvioida määrittelytyön laatua. Luonnonsuojeluliitto tuo esille, että kompensatioon käytettävä alue on päätetty suojella jo aikaisemmin, kun se on yleiskaavassa merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL). Luonnonsuojeluliitto toteaa, että kaavahankkeen seurauksena Vantaan metsäpinta-ala pienenee rakennettavan alueen verran, mutta säilyvän tai edes suojeltavan metsän määrä ei lisäännä ja koska kompensatioalue on pääosin melko nuorta entistä talousmetsää ja pieneltä osin ojitettua suota, voidaan ennallistamistoimilla mahdollisesti jonkin verran nopeuttaa metsän luontaisten rakennepiirteiden ja luontoarvojen palautumista. Luonnonsuojeluliitto tuo esille, että kaavaselostuksen kappaleessa 4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta sanotaan: ”Ekologisella kompensatiolla pyritään vähentämään hankkeesta luonnolle aiheutuvaa haittaa ja suojelemaan hiilinieluja muualla Vantaalla”. Luonnonsuojeluliitto toteaa, että hankkeessa aiheutetaan välitöntä metsäkatoa rakentamisaikalla eikä ekologinen kompensatio, joka perustuu muutenkin säilyvän metsäalueen jonkinlaisiin ennallistamistoimiin, lähtökohtaisesti toimi hiilinielujen turvaamistoimenpiteenä. Luonnonsuojeluliitto lausuu, että väite, että hankkeessa tehtävillä kompensatiotoimilla olisi jokin merkittävä myönteinen ilmastovaikutus, on virheellinen.	(933/2023) ja tarkemmat laskentaperusteet ovat saatavilla BOOST-hankkeen tuottamassa ekologisen tilan mittariston ohjeistuksessa (https://boostbiodiversityoffsets.fi/tyokalu/). Kaavaselostukseen lisätään selostus siitä, millä periaatteilla luonnonarvohehtaarit lasketaan. Yleiskaavan SL-alueet käyvät kompensatioon. Näillä alueilla hyvitykseen ei kuitenkaan voida laskea suojeluhyvitystä. Hyvitys tuotetaan luonnon tilaa parantavilla toimilla, joita ei muuten alueelle toteutettaisi ja ovat näin lisäisiä. Kaavalla ei ratkaista ekologisen kompensatian hyvitysalueen sijaintia. Tämä on ratkaistu toisissa yhteyksissä. Tämän kaavahankkeen yhteydessä on päätetty suorittaa ekologinen kompensatio ja hankkeeseen ryhtyvä (Senaatti kiinteistöt) ja Vantaan kaupunki ovat keskenään sopineet sopimuksissa pilotoinnin suorittamisesta kaava-alueelta ja hankkeeseen ryhtyvä näin sitoutuu maksamaan hyvitystoimenpiteet. Ekologisen kompensatian sijainniksi on valikoitunut Palokallion alue. Alue on yleiskaavassa suojeluvarauksella ja Vantaan kaupungin omistuksessa. Tällä hetkellä alue on ainoa hyvitykseen käytettävä alue Suomessa. Näin ekologisen kompensatian suorittamiselle kyseisellä alueella ei ole mitään ulkopuolisia esteitä ja kompensatiota päästään pilotoimaan melko helposti ja nopeasti. Jatkossa tarkastellaan ekologisen kompensatian alueiksi toisenlaisia metsäalueita, jolloin on todellinen mahdollisuus päästä suojelemaan hiilinieluja rakentamiselta. Kompensatiolla ja hyvittäväillä toimenpiteillä on positiivinen ilmastovaikutus, jos vaihtoehtona on jättää toimenpiteet tekemättä. Hyvitystoimenpiteet parantavat metsäluonnon monimuotoisuutta. Hiilinielujen ja ilmaston kuumenemisen hillinnän näkökulmasta monimuotoinen metsäluonto on elintärkeä (SLL, Poliitikasuositus lokakuu 2020).
--	--	---

NRO 1

Vantaan kaupunginmuseo, 6.2.2025

Lausunto:

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 002590 Siltaniitynkuja 1b. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa maahanmuuttovirasto Migrin säilöönottoyksikön rakentaminen alueelle. Museo on lausunut mielipiteensä (Dnro VKM/063/2024) kaavan osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta 25.3.2024 päivätyssä lausunnossaan.

Mielipiteessään museo totesi, että suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsee Saksalainen sotilashautausmaa, joka on Vantaan kaupungin rakennusperintökohde. Museon mukaan uutta rakentamista ei tulisi osoittaa suoraan hautausmaan rajojen viereen, vaan hautausmaan ja säilöönottoyksikön väliin tulisi jättää riittävän kokoinen suojavyöhyke. Suojavyöhykkeellä tulisi säilyttää nykyistä metsää ja mahdollisesti täydentää sitä, jolloin kontrasti vankilamaisen muurin ja metsäisen hautausmaan välillä olisi mahdollisimman vähän häiritsevää.

Museon rakennustutkija on osallistunut asemakaavatyöhön. Uudessa asemakaavassa saksalaisen sotilashautausmaan suuntaan säilytetään suojavyöhyke arvokkaine puineen. Kaava-alueelle osuva hautausmaan vanhan kivimuurin osa merkitään suojelluksi asemakaavassa merkinnällä sr - suojeltava rakennus. Merkintään liittyy museon kanssa yhteistyössä laadittu suojelumääräys. Asemakaavassa on annettu uudisrakennukseen liittyviä määräyksiä arkkitehtuurin laadusta ja maisemaan sovittamisesta. Asemakaavassa on museon näkökulmasta huomioitu alueen kulttuuriympäristö ja kaupunkikuva riittävällä laajuudella.

Vastine:

Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.

NRO 2

Vantaan energia, 11.2.2025

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan muutosalueen koilliskulmassa tiealueella sijaitsee puistomuuntamo M2481. Muuntamon sijainti ja mahdollinen saneeraustarve tai sen uudelleen perustaminen nykyisen sijainnin viereen tulee huomioida alueen tilavaruuksissa. Muuntamolle tulisi asettaa asemakaavakartalle sen rakennusala-osoittava kaavamerkintä.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa kaukolämpöinsinööri Artturi Hyyryläinen, puh. 050-5212661.

Vastine:

Maakaapelit on huomioitu kaavassa ja merkitty nähtävillä olleessa kaavakartassa.

Nähtävillä olleessa kaavakartassa on kaava-alueen koilliskulmassa esitetty puistomuuntamon tilavaraus korttelialueella. Nähtävillä olleessa kaavakartassa tilavaruksen teksti "vm" on epähuomiossa tippunut pois kaavakartalta. Puistomuuntamo merkitään yhdyskuntatekniselle huollolle varatuksi alueeksi päivitettyssä kaavassa.

Tarkistukset:

Puistomuuntamo merkitään yhdyskuntatekniselle huollolle varatuksi alueeksi päivitettyssä kaavassa.

NRO 3

Uudenmaan ELY-keskus, 11.2.2025

Lausunto:

Asemakaava-alue sijoittuu Lahdenväylän (valtatie 4) ja Lahdentien väliin. Valtatie 4 kuuluu TEN-T-ydinverkkoon ja Lahdentiestä on tehty kadunpitopäätös välillä Kehä III - Vanha Porvoontie.

Asemakaavoituksessa tulee huomioida liikenteen melu eikä kaavoittaa melulle herkkiä toimintoja melualueelle. ELY-keskus ei osallistu melusuojauksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Asemakaavassa on huomioitu hulevedet ja niiden käsittely. ELY-keskus muistuttaa, että hulevesiä ei tule johtaa valtatie 4 suuntaan.

Kaavaselostuksen perusteella valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melutason ohjearvot ylittyvät suurelta osin kaava-alueen liikuntaan ja virkistyskäyttöön osoitetulla alueella. Kaavan valmistelun yhteydessä tulee huolehtia siitä, että alueella on riittävästi myös melulta suojattuja ohjearvot täyttäviä oleskelualueita ja asiasta tulee kaavassa antaa tarvittavat määräykset.

Kaavaselostuksen mukaan alueelle on laadittu meluselvitys, jota ei ole kuitenkaan liitetty kaava-aineistoon. ELY-keskus muistuttaa, että kaavaratkaisun kannalta merkityksellisen selvitysaineiston tulee olla osallisten käytettävissä kuulemisaikana. Pelkästään viittaaminen aineistoon ei riitä.

Jatkosuunnittelussa tulee huomioida saksalaisen sotilashautausmaan kulttuurihistorialliset arvot, eikä asemakaavan muutos saa heikentää niitä. Vanha kiviaita on suojeltu asianmukaisella määräyksellä. Merkintätapana on mahdollista käyttää myös aitaa.

Vastine:

Hankkeen viitesuunnitelmaa on päivitetty nähtävillä olon jälkeen ja ulkoilun alueen laajuus ja sijainti on muuttunut. Oleskelualue on merkitty kaavassa ohjeellisella rajauksella. Meluselvitys on päivitetty uuden tilanteen mukaiseksi. Päivitetyn meluselvityksen mukaan päiväajan keskiäänitasolle annettu ohjearvotaso 55 dB alittuu yli 50 % kattavuudella kohteen perhepihoilla, sekä leikkiin tarkoitetuilla alueilla, kun ympäröivän muurin korkeus on 8 metriä.

Kaavamääräys muurin korkeudesta muutetaan muotoon: *Muuri saa olla pääasiallisesti 8 metriä korkea, mutta tätä korkeammat ratkaisut ovat sallittuja, jos sillä todistetusti voidaan parantaa oleskeluun tarkoitettun piha-alueen melutasoa. Meluselvitys tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.*

Päivitetyn meluselvityksen tiivistelmä karttoineen on esitetty kaavaselostuksessa. Päivitetty meluselvitys lisätään kaavan verkkosivulle uudelleenkuulemista varten.

Hulevedet tullaan johtamaan Lahdentien suuntaan. Kaava-alueen maa viettää itään, jolloin se on luonnollinen suunta johtaa hulevesiä.

Saksalainen sotilashautausmaa on huomioitu kaavassa varaamalla sen ja muiden toimintojen väliin riittävästi tilaa. Näin turvataan se, ettei muuriin kohdistu riskejä tontin rakentamisen aikana. Vantaan kaupungin museo on ohjeistanut kaavamääräyksen merkintätavan valinnassa eikä merkintään ole tarpeen tehdä muutosta.

Tarkistukset:

Kaavan viitesuunnitelma, joka sisältää meluselvityksen, lisätään kaavan verkkosivulle. Kaavamääräys muurin korkeudesta muutetaan muotoon: *Muuri saa olla pääasiallisesti 8 metriä korkea, mutta tätä*

korkeammat ratkaisut ovat sallittuja, jos sillä todistetusti voidaan parantaa oleskeluun tarkoitetun pihaluheen melutasoa. Meluselvitys tulee esittää rakennusluvan yhteydessä.

NRO 4

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri ry, 11.2.2025

Lausunto:

Asemakaavamuutoksella on tarkoitus mahdollistaa säilöönottokeskuksen rakentaminen tontille, jolla nykyisin kasvava metsä kaadetaan. Kaadettavien puiden määrä pyritään kaavaselostuksen mukaan minimoimaan, minkä lisäksi puiden kaatamisen aiheuttama haitta luonnolle kompensoidaan toisaalla. Hyvitysalueena on Sotungissa sijaitseva Palokallion alue. Kyseessä on Suomen ensimmäinen vastaava maankäytön ekologinen kompensatio. Vantaan tavoitteena on olla vuoden 2030 lopusta lähtien luontoposiitiivinen. Tavoitteena on, että kaupungin toimista aiheutuu luonnolle tämän jälkeen enemmän hyötyä kuin haittaa.

On hyvä, että Vantaa lähtee pilotoimaan luonnonsuojelulakiin sisällytettyä vapaaehtoista ekologista kompensatiota kaavahankkeissaan. Ekologisen kompensatian perusajatus siitä, että haitan aiheuttaja korvaa luonnolle aiheuttamansa haitan, on kannatettava. Käytännön toteutuksessa ekologiseen kompensatioon sisältyy kuitenkin suuri riski siitä, että haittojen kompensointi jää näennäiseksi, jolloin hyvästä tavoitteesta huolimatta päädytään lähinnä viherpesemään aiheutettuja haittoja.

Luonnonsuojelulain määritelmän mukaan ekologisella kompensatiolla tarkoitetaan eliölajeille ja luontotyypeille aiheutettavien heikennysten hyvittämistä parantamalla eliölajien ja luontotyyppien tilaa heikennysalueen ulkopuolella, kun heikennyksiä on ensisijaisesti vältetty, toissijaisesti minimoitu ja, jos mahdollista, heikennettyjen eliölajien ja luontotyyppien tilaa on ennallistettu heikennysalueella. Kaavaselostuksesta ei käy ilmi onko heikennystä yritetty ensisijaisesti välttää etsimällä hankkeelle muita vaihtoehtoisia rakentamiskojoja kuin nykyisessä voimassaolevassa asemakaavassa puistoksi (P) tarkoitettu metsäalue ja jos on, miksi vaihtoehtoista sijaintia ei ole löydetty ja aiheutuvaa haittaa vältetty.

Kompensatian laskeminen perustuu ns. luonnonarvohehtaareihin, jotka on tarkoitus hyvittää toisaalla. Kaavaselostuksen kappaleessa 2.1.2 Luonnon ympäristö, Luonto ja eläimet todetaan: "Kokonaisuudessaan alueen luontotyyppien ekologinen tila on kohtalainen ja hankealueella esiintyy luontoarvoa yhteensä 1,3 luonnonarvohehtaaria (hha)."

→ Kaavaselostuksessa tai muussa nähtävillä olevassa kaava-aineistossa ei kuitenkaan avata miten luonnonarvohehtaarien määrä on määritetty. Aineiston perusteella on mahdotonta arvioida määrittelytyön laatua.

Kompensatioon käytettävä alue on päätetty suojella jo aikaisemmin

Kaupungin tiedotteen mukaan: "Hyvitysalueena, jolla luonnon tilaa vastaavasti parannetaan, toimii kaupungin omistama Palokallion alue Sotungissa. Alue on nykyisellään talousmetsää." Ja edelleen: "Vantaa valmistelee parhaillaan Palokallion alueelle lain edellyttämää hyvityssuunnitelmaa, joka toimitetaan ELYlle hyväksyttäväksi. ELYn hyväksynnän jälkeen voidaan aloittaa luonnonhoitotoimenpiteet. Perustettava hyvitysalue on verrattavissa suojelualueeseen. Sille määrätään heikentämis- ja hävittämiskielto, kuten suojelualueillekin." (<https://www.vantaa.fi/fi/ajankohtaista/uutinen/vantaa-alkaa-toteuttaa-ensimmaisena-suomessa-rakentamisen-luontohaittojen-ekologista-kompensatiota>)

Ekologiseen kompensaatioon tässä pilottihankkeessa ollaan käyttämässä Palokallion metsäpalstaa Vantaan Sotungissa. Kyseinen alue on kahden jo perustetun luonnonsuojelualueen väliin sijoittuvaa, lainvoimaisen Vantaan yleiskaava 2020:n mukaisesti SL Luonnonsuojelualue -varausta (ks. karttakuvat alla). Kaupunki on siis sitoutunut alueen lakisäteiseen suojeluun jo kaavassa. Kaavamääräyksen mukaan: ”Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu tai rauhoitettava luonnonsuojelualue. Alueen suojelu turvataan maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, kunnes luonnonsuojelulainsäädännön mukainen rauhoitus astuu voimaan.” Siten kompensaatioalueen

metsän säilymistä metsänä ja kehittymistä itsestään hiljalleen kohti luonnontilaa ei uhkaa nykytilanteessa ilman kompensaatiotoimiakaan mikään.

Kompensaatiohankkeen seurauksena Vantaan metsäpinta-ala tulee pienenemään rakennettavan alueen verran, mutta säilyvän tai edes suojeltavan metsän määrä ei lisäännä. Kompensaatioalue on pääosin melko nuorta entistä talousmetsää ja pieneltä osin ojitettua suota, joten ennallistamistoimilla voi olla mahdollista jonkin verran nopeuttaa metsän luontaisten rakennepiirteiden ja luontoarvojen palautumista. Toisaalla heti rakentamisen yhteydessä kaava-alueella häviävien luontoarvojen ja metsäpinta-alan kompensoiminen tällä tavalla jo aiemmin talouskäytön ulkopuolelle rajatulla alueella on kuitenkin harmillisen kunnianhimoitonta ja hankkeessa tavoiteltujen nettoluontohyötyjen toteutuminen epävarmaa.

Kaavaselostuksen kappaleessa 4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta sanotaan: ”Ekologisella kompensaatiolla pyritään vähentämään hankkeesta luonnolle aiheutuvaa haittaa ja suojelemaan hiilinieluja muualla Vantaalla.”

→ Hankkeessa aiheutetaan välitöntä metsäkatoa rakentamispäikällä. Ekologinen kompensaatio, joka perustuu muutenkin säilyvän metsäalueen (kts. alla) jonkinlaisiin ennallistamistoimiin, ei lähtökohtaisesti toimi hiilinielujen turvaamistoimenpiteenä. Väite, että hankkeessa tehtävillä kompensaatiotoimilla olisi jokin merkittävä myönteinen ilmastovaikutus, on virheellinen. Kompensaatioalueena käytettävä metsäalue jatkaisi jo aikaisemmin tehtyjen päätösten seurauksena joka tapauksessa hiilensitomista tehokkaasti ilman mitään ihmisen toimia.

Pilottihanke määrittää tulevaisuuden käytäntöjä muuallakin

Olisi tärkeää, että ekologisen kompensaation käytännön toteutustapoja etujoukoissa kehittävä Vantaa suhtautuisi kompensaatioon kunnianhimoisesti ja pyrkisi asettamaan riman korkealle, varovaisuusperiaate huomioiden. Kompensaation avulla pitäisi turvata ja lisätä luontoarvoja, joita ilman kompensaatioprosessin toimenpiteitä uhkaisi häviäminen tai heikkeneminen. Siten kompensaatiotoimilla aikaansaataisiin aitoja luontohyötyjä verrattuna ”business as usual” -kehityskulkuun, jossa toimia ei tehtäisi. Tarvittaessa kaupunki voisi myös hankkia kompensaatioalueita omistukseensa suojelukäyttöön. Sen sijaan jo aikaisemmilla päätöksillä suojeltujen kaupungin omien metsäalueiden kohdalla kompensaatiotoimet ovat vaarassa jäädä puuhasteluksi, jolla yritetään hankkia hyväksyntää luontokadon aiheuttamiselle toisaalla, mutta jonka todelliset hyödyt ovat kyseenalaiset.

Toivotamme Vantaan kaupungille menestystä vaativan luontoposiitiivisuuden tavoitteen saavuttamiseen. Uraauurtavassa työssä on tärkeää kehittää vakaalla pohjalla toimivia ja varmuudella todellisia luontohyötyjä tuottavia kompensaatiotoimenpiteitä. Kaupungin toimet tulevat toimimaan esimerkkinä niin hyvässä kuin pahassakin ekologisen kompensaation toteuttamisen mahdollisesti laajentuessa myös muihin toimijoihin.

Vastine:

Hankkeelle on pyritty etsimään toista sijaintia ennen tämän kaavahankkeen käynnistämistä. Kriteerit täyttävää sijaintia ei ole muualta löytynyt, joten tämä sijainti valikoitui hankkeelle. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta. Alue on voimassa olevassa yleiskaavassa palveluiden aluetta (P). Välttäminen on tapahtunut yleiskaavatasolla, jossa tunnistetaan tärkeimmät välttämisen kohteet. Asemakaavatasolla välttämistä tapahtuu tarkemman suunnittelun yhteydessä tarpeen mukaan.

Kaavaselostuksessa esitetty luonnonarvohehtaarimäärä on alustava ja se tarkentuu vasta kaavan voimaantulon jälkeen siinä vaiheessa, kun kompensaatiossa haetaan lausuntoa hyvityksen korvaavuudesta. Luonnonarvohehtaarien laskentaperusteet on määritelty luonnonsuojeluasetuksessa (933/2023) ja tarkemmat laskentaperusteet ovat saatavilla BOOST-hankkeen tuottamassa ekologisen tilan mittariston ohjeistuksessa (<https://boostbiodiversityoffsets.fi/tyokalut/>). Kaavaselostukseen lisätään selostus siitä, millä periaatteilla luonnonarvohehtaarit lasketaan.

Yleiskaavan SL-alueet käyvät kompensatioon. Näillä alueilla hyvitykseen ei kuitenkaan voida laskea suojeluhyvitystä. Hyvitys tuotetaan luonnon tilaa parantavilla toimilla, joita ei muuten alueelle toteutettaisi ja ovat näin lisäksi. Kaavalla ei ratkaista ekologisen kompensaation hyvitysalueen sijaintia. Tämä on ratkaistu toisissa yhteyksissä. Tämän kaavahankkeen yhteydessä on päätetty suorittaa ekologinen kompensaatio ja hankkeeseen ryhtyvä (Senaatti kiinteistöt) ja Vantaan kaupunki ovat keskenään sopineet sopimuksissa pilotoinnin suorittamisesta kaava-alueelta ja hankkeeseen ryhtyvä näin sitoutuu maksamaan hyvitystoimenpiteet.

Ekologisen kompensaation sijainniksi on valikoitunut Palokallion alue. Alue on yleiskaavassa suojeluvarauksella ja Vantaan kaupungin omistuksessa. Tällä hetkellä alue on ainoa hyvitykseen käytettävä alue Suomessa. Näin ekologisen kompensaation suorittamiselle kyseisellä alueella ei ole mitään ulkopuolisia esteitä ja kompensatiota päästään pilotoimaan melko helposti ja nopeasti. Jatkossa tarkastellaan ekologisen kompensaation alueiksi toisenlaisia metsäalueita, jolloin on todellinen mahdollisuus päästä suojelemaan hiilinieluja rakentamiselta. Kompensaatiolla ja hyvittäville toimenpiteillä on positiivinen ilmastovaikutus, jos vaihtoehtona on jättää toimenpiteet tekemättä. Hyvitystoimenpiteet parantavat metsäluonnon monimuotoisuutta. Hiilinielujen ja ilmaston kuumenemisen hillinnän näkökulmasta monimuotoinen metsäluonto on elintärkeä (SLL, Poliitikasuositus lokakuu 2020).

Tarkistukset:

Ei toimenpiteitä.